

FAIRTRADE
ČESKO a SLOVENSKO

KVĚTINOVÉ NOVINY

VYDAVATEL: FAIRTRADE ČESKO A SLOVENSKO, Z. S.

2023

WWW.FAIRTRADE.CZ • FACEBOOK.COM/FAIRTRADECZSK

Pro některé ženy dar, pro jiné příležitost

Květiny si svou krásou, vůní i určitou symbolikou vydobily pozici snad nejrozšířenějšího dárku pro ženy a dívky. Málodky se bez nich obejde oslava jubilea nebo jiné významné životní události, při vstupu do manželství jsou pak prostě nepostradatelné. Ještě důležitější však mohou být květiny pro ty ženy, které je pěstují.

Přestože například ženy ve východní Africe zpravidla kytice nedostávají, mohou jim řezané květy úplně změnit život. Východoafrické země, zejména Keňa a Etiopie, patří přímo k pěstitelským velmocím – pochází odsud významná část řezaných růží, které se dovážejí do Evropy. A jsou-li pěstované na květinových farmách s certifikací Fairtrade, mohou udělat radost i ženám, které třeba nikdy žádný pugét nedostaly – svým pěstitelkám.

To potvrzuje i příběh Agnes Chebii z květinové farmy Karen Roses. Když před dvaceti lety nastoupila, na vedoucí pozici nebyla žádná žena. Agnes mohla díky fairtradovému příplatku pokračovat ve vzdělání a dnes vede tým o třiceti lidech. Kromě toho je i předsedkyní Výboru pro rovnost mužů a žen, který se stará o to, aby se pracovnice na farmě nebály ozvat, pokud

se setkají s diskriminací či sexuálními obtěžováními. Fairtrade tak umožňuje ženám, aby se postavily za svá práva. Jak říká sama Agnes: „Ženy z naší komunity pochopily, že zvládnou totéž co muži. Podívejte se na mě: začínala jsem jako pěstitelka květin. Dnes mám vzdělání a pracuji na vedoucí pozici.“

Ženy tvoří zhruba polovinu pracovní síly na květinových farmách a zlepšování jejich postavení patří mezi hlavní cíle systému Fairtrade. Řadu věcí se už podařilo zlepšit – práce žen na fairtradových farmách je stabilnější, zůstávají zaměstnané déle než dřív a žijí tedy v menší nejistotě. Fairtrade také na fairtradových farmách organizuje kurzy zvyšující povědomí o právech žen a podobách obtěžování.

Zlepšení je znát i v Latinské Americe, která vedle východní Afriky

patří k významným vývozcům květin. Předloňská studie o situaci na ekvádorských květinových farmách zjistila, že Fairtrade zlepšuje podmínky a práva žen na pracovišti i mimo něj: podporuje stabilní zaměstnání na plný úvazek, rovné mzdy, benefity a pracovní podmínky a také mateřskou dovolenou a péči o děti, tedy službu, která je ve venkovských oblastech Jižní Ameriky velmi vzácná.

Ta samá růže tak může být nejen dárkem, který potěší, ale i příležitostí pro někoho na druhém konci světa, aby jeho – či její – život byl o něco „růžovější“. Květiny z fairtradových farem, které tohle kouzlo dokáží, je možné koupit už i u nás – v nabídce je mívá třeba Lidl nebo Kaufland. Jednou kyticí fairtradových růží tak můžete udělat radost víc než jen jedné ženě.

Agnes Chebii, předsedkyně Výboru pro rovnost mužů a žen z květinové farmy Karen Roses, Keňa

FAIRTRADE POHLEDEM PĚSTITELEK

„Fairtrade, to je pro mě lepší plat, školka pro děti přímo v práci, dostupná lékařská péče i péče pro nastávající matky a možnost získat stálé bydlení na pozemku, který pro své zaměstnance farma zakoupila.“

Mary Ibei, pěstitelka růží z fairtradové květinové farmy Longonot, Keňa

„Fairtradové projekty zlepšují nejen naše pracovní podmínky, ale také náš život mimo farmu. Využíváme například možnost získávat vlastní kukuřičnou mouku – firma koupí kukuřici, umele ji a zaměstnancům ji pak výhodně prodává. Díky tomu máme jistotu, že nikdy nebudeme hladovět.“

Linah Chepkurui, pracovnice balírny květin na keňské květinové farmě Longonot

V roce 2021 se na celém světě prodalo

přes 5,2 miliardy kusů květin. Fairtradový příplatek, který díky tomu získali pěstitelé květin, činil v přepočtu

přes 211 milionů Kč.

Fairtradový příplatek, který dovozce květin zaplatí navíc, činí deset procent z vývozní ceny a je určen přímo zaměstnancům. O využití těchto peněz rozhoduje jimi volený výbor. Nejčastěji se používá na vzdělávání, bydlení, mikropůjčky, opravy škol, budování zdravotnických zařízení, dopravní infrastruktury a podobné projekty prospěšné pro celou komunitu.

I VE VAŠEM OBCHODĚ

Přestože květiny patří celosvětově k nejvýznamnějším komoditám, jež mohou získat certifikaci Fairtrade, v České republice byly dlouho nedostupné. Změna přišla až v červnu 2020, kdy je svým zákazníkům poprvé nabídl obchodní řetězec Lidl. O měsíc později následoval Kaufland, kde se fairtradové květiny dostaly dokonce do stálého sortimentu (o tomto rozhodnutí se dočtete více v rozhovoru na straně 4).

V roce 2021 se v Česku prodalo celkem 3 182 000 kusů řezaných fairtradových květin, největší podíl na tomto objemu měl již zmíněný řetězec Lidl, následovaly prodejce v Kauflandu. Fairtradový příplatek, který díky těmto prodejům získali pěstitelé květin, činil 677 000 Kč. „Pěstování květin je pro země Afriky, Asie a Latinské Ameriky velmi významné, protože jim přináší potřebnou cizí měnu a tisícům lidí poskytuje práci. Fairtrade usiluje o to, aby tyto přínosy nebyly vyvažované ústupky na straně etiky a ekologie,“ připomíná ředitel Fairtrade Česko a Slovensko Lubomír Kadaně.

ZA MÁLO PENĚZ A VE ŠPATNÝCH PODMÍNKÁCH

Hlavní problémy pěstování květin v Africe, Latinské Americe a Asii

Pěstování květin je velmi pracné, zacházení s hnojivými a dalšími chemikáliemi zase potenciálně nebezpečné – pro zdraví lidí i přírody. Zaměstnanci květinových plantáží, které se nacházejí v Keni, Etiopii, Tanzanii, Ugandě, Zimbabwe, ale i v Ekvádoru, El Salvadoru, Kostarice a na Srí Lance, přitom pracují často ve velmi špatných podmínkách a za nízkou mzdu.

Zpravidla jim také chybí odborné znalosti potřebné pro zacházení s toxickými prostředky na hnojení a ochranu rostlin. Nadměrné využívání toxických chemikálií a chybějící ochranné oděvy mohou mít pro pracovníky dlouhodobé následky. Častým problémem pěstování

květin je také nešetrné zacházení s vodou. Pro květinové farmy s certifikací Fairtrade proto platí jasná pravidla, která mají těmto věcem zabránit.

Zaměstnanecká práva a bezpečnost

Zaměstnanci fairtradových plantáží mají zajištěna základní zaměstnanecká práva: řádné pracovní smlouvy, svobodu shromažďování a sdružování v odborových organizacích, ochranu mateřství, jasné stanovení pracovní doby, ochranné oděvy a školení o bezpečném zacházení s chemikáliemi.

Přísná ochrana životního prostředí

Plantáže musí splňovat také přísná kritéria ochrany životního prostředí.

Součástí standardů certifikace Fairtrade je úsporné zavlažování, což je zvláště důležité v zemích, kde část populace trpí nedostatkem pitné vody, dále čištění odpadních vod a nakládání s kompostem a odpady.

Peníze navíc na komunitní projekty

Fairtradový příplatek nad rámec výkupní ceny květin činí deset procent z vývozní ceny a je určen přímo zaměstnancům. O využití těchto peněz rozhoduje jimi volený výbor, financují se z něj projekty, ze kterých mají užitek jak sami zaměstnanci plantáží, tak širší komunita – například lékařská péče, školy a školní pomůcky nebo doprava. V době covidu, kdy poptávka po květinách v Evropě dramaticky klesla, pak pomohly tyto prostředky pěstitelům a pěstitelkám i s nákupem základních životních potřeb.

Pracovnice v balírně květin na keňské fairtradové květinové farmě Aquila Roses

VYŠŠÍ PLATY A LEPŠÍ PROSAZOVÁNÍ ZAMĚSTNANECKÝCH PRÁV

Studie potvrzuje přínosy systému Fairtrade pro pěstitele a pěstitelky

Pěstitelka růží z keňské fairtradové květinové farmy Aquila Roses

Lidé zaměstnaní na východoafrických květinových farmách, které jsou zapojené do systému Fairtrade, pobírají ve srovnání s pracovníky působícími mimo Fairtrade vyšší platy, mají lepší pracovní podmínky a více se angažují v oblasti

práv pracovníků a rovnosti pohlaví. Vyplyvá to ze studie nazvané „Dopad hnutí Fairtrade na pracovníky v květinářském odvětví ve východní Africe a na přístup květinových farem na trh“. Tu realizovala společnost Social Policy and Development

Consulting Limited, která zkoumala 11 květinových farem v Keni, Ugandě a Etiopii, přičemž devět z těchto organizací spadalo pod systém Fairtrade a dvě fungovaly mimo systém Fairtrade. Studie vychází z informací shromážděných od více než 650 pracovníků prostřednictvím dotazování a skupinové diskuse.

69 % pracovníků na zkoumaných farmách s certifikací Fairtrade uvádělo v porovnání s pracovníky z farem bez certifikace vyšší platy. Ze studie vyplývá, že na fairtradových farmách bylo více než dvakrát vyšší procento pracovníků, kteří spadají do relativně vyšší platové třídy, než na farmách mimo systém.

Devět z deseti pracovníků na květinových farmách s certifikací Fairtrade navíc uvedlo, že členové jejich domácnosti mají prospěch z fairtradového příplatku, jehož výnosy se využívají například na vzdělávací stipendia a na komunitní projekty, jako je budování zdrojů vody a školní či zdravotní infrastruktury.

Výsledky studie také ukazují, že fairtradoví pracovníci si více věří při prosazování svých práv v práci, osobním rozvoji mimo firmu a angažovanosti v komunitách. Toto povědomí zasahuje i do genderové rovnosti, protože školení organizace

Fairtrade Africa u pracovníků prokazatelně rozšířila chápání genderové problematiky. Více než polovinu ze 71 000 pracovníků na květinových farmách s certifikací Fairtrade tvoří ženy a také na těchto farmách zastávají více než 50 % vedoucích a manažerských pozic.

„Zpráva je pro nás skvělým povzbuzením a také smysluplným pohledem na situaci, který nám umožní pokračovat v růstu, zlepšovat se a pomáhat pracovníkům po

celém světě,“ říká Melanie Dürrová, globální produktová manažerka Fairtrade International pro květiny a rostliny. „A přestože nás zjištění studie těší, víme, že je toho ještě potřeba spousta zlepšit a že musíme pokračovat v naší práci, abychom tlačili na navýšení platů na důstojnou výši. Těšíme se, jak budeme na těchto zjištěných stavěch svou další práci a pokračovat ve své misi, kterou je budování férovějšího a udržitelnějšího světa pro všechny.“

Ženy se učí převzít odpovídající roli v práci i doma

Více než polovinu pracovníků, kteří působí na květinových farmách s certifikací Fairtrade, tvoří ženy. O tom, jakou roli hraje Fairtrade ve zlepšování pracovní a společenské pozice žen, jsme hovořili se Susan Limisiovou, koordinátorkou Fairtrade pro oblast genderu.

Jak byste shrnula přínos Fairtrade konkrétně pro ženy, které pracují na květinových farmách?

Fairtradové květinové farmy jsou pro řadu venkovských žen v podstatě záchranným lanem – zajišťu-

jí jim výdělek, umožňují lepší život jejich rodinám, přispívají ke zvyšování jejich nezávislosti. Například podle studie, která v roce 2021 vznikla na ekvádorských fairtradových květinových farmách, mají ženy z těchto farem větší slovo, pokud jde o rozhodování o rodin-

ných financích. Třetina z nich o rodinných financích spolurozhoduje, 38 procent dokonce rodinné finance přímo spravuje.

Jak toho Fairtrade dosahuje?

Spolupracujeme s družstvy a farmami na celé řadě aktivit, které mají k rovnosti pohlaví přispět. Jedním z nich je třeba program nazvaný Woman's School of Leadership, který organizuje Fairtrade Africa a jehož cílem je rozvíjet manažerské a podnikatelské dovednosti žen. V Pobřeží slonoviny, kde s tímto programem začali, ho jen za rok 2019 absolvovala

34 tisíc pěstitelek. Nedávno jsme ho pilotně vyzkoušeli také na květinových farmách v Etiopii a teď ho připravujeme pro keňské pěstitelky květin. I díky tomuto programu se v celém dodavatelském řetězci dostává do vedoucích pozic více žen.

Co považujete v oblasti genderu za největší úspěch Fairtrade?

Nejspíš výbory pro gender. Inicujeme na květinových farmách zakládání těchto výborů a školíme jejich členy a členky. Výbory pro gender pomáhají řešit základní genderové problémy, například genderové

podmíněné násilí mezi zaměstnanci. Navíc slouží i jako platforma pro vzdělání a osvětu v otázkách genderu a rovnosti pohlaví a v diskusi o těchto tématech mohou být dobrým prostředníkem mezi zaměstnanci a vedením farem.

Za další významný konkrétní úspěch považuji to, že mnoho družstev a farem prodlužuje délku mateřské dovolené a vytváří podmínky pro pracující matky, například jesle či školky přímo na pracovištích, tak aby matky mohly pečovat o své děti a přitom nepřišly o možnost výdělku.

FAIRTRADE V KENI NA VLASTNÍ OČI

Na začátku června jsme se vydali společně s neziskovou organizací Na myslí po stopách dopadů klimatické změny na fairtradové pěstitele. Na cestu jsme vyrazili se skupinou několika českých a slovenských novinářů a novinářek doplněnou o studenty a influencerku.

Během šesti dnů jsme navštívili mimo jiné dvě družstva pěstující kávu a farmu s fairtradovými květinami. Kromě toho, jak se pěstitelé potýkají s dopady klimatické změny, nás samozřejmě všude zajímalo i to, jak konkrétně využívají přínosy systému Fairtrade a na co vynakládají prostředky z fairtradového příplatku.

Naše první návštěva v Keni směřovala do pohoří Nandi, kde nás po značně strastiplné cestě (silnice v téhle značně odlehle části Keni nebyla z nejspíšnějších) velmi srdečně přivítali zástupci fairtradového družstva Kibukwo Farmers' Cooperative Society. Poté co nám fungování družstva představili, doprovodili nás na dvě rodinné kávové farmy, které

jsou součástí družstva. Jedna patřila Viole Chameli, druhá Williamu Togomovi. A jak konkrétně zde pociťují klimatickou změnu? Viola kvůli stále čím dál vyšším teplotám vysazuje mezi kávovníky stromy, které je zastíní a chrání před silným sluncem. William bojuje na své farmě s půdní erozí tím, že ve svazích buduje terasy. Oba také postupně nahrazují své kávovníky novou, odolnější odrůdou vyšlechtěnou přímo v Keni.

Dobře víme, co s krajinou dělá znečištění

Naší další zastávkou byla květinová farma Longonot Farm na břehu jezera Naivasha. Právě toto jezero bylo ještě před několika lety ohroženo rozmachem pěstování květin v blízkém okolí, zejména znečištěnou vodou, kterou květinové farmy do jezera vypouštěly. Není tedy divu, že při prohlídce farmy směřovaly zvědavé dotazy novinářů především na problematiku zacházení s vodou. Manažer farmy Julius

Poznat Fairtrade na vlastní oči se spolu s námi vydala i skupina novinářů a studentů

Njuguna nám se značnou pýchou předvedl přírodní metody čištění vody s využitím uměle vytvořeného mokřadu, v němž rostliny zbavují vodu těžkých kovů a k čištění přispívají rovněž bakterie. „To, aby voda, která z farmy odtéká do jezera, byla nezávadná, hlídáme pravidelným odběrem vzorků. Dobře víme, co s krajinou umí udělat znečištění,“ vysvětluje J. Njuguna. Nám laikům může být určitým indikátorem čilý život ve vodě i kolem ní – ryby, hmyz, vodní i jiné ptactvo v okolí poslední čisticí nádrže naznačují, že tahle voda už je opět životadárná.

Při pěstování květin tu přešli na uzavřený systém s využitím hydroponie, která sama o sobě znamená velkou úsporu spotřebované vody. „Organický odpad vracíme zpět do půdy, využíváme při vysazování stromů, ale část také spálíme v bioplynové stanici při výrobě elektřiny,“ popisuje další člen vedení družstva Ravi Sathe. „Připravujeme i investice do solárních panelů a baterií. Začali jsme víc využívat biopesticidy a přírodní hnojiva. Oproti loňskému roku jsme snížili množství používané chemie o pětinu,“ dodává R. Sathe. Motivací přitom není jen ekologie, ale i ekonomické aspekty – cena hnojiv a pesticidů totiž významně rostla.

Oprávněně pyšní jsou v Longonot Farm také na to, jak využívají peníze z fairtradového příplatku – mimo jiné na vybudování porodnice, školky nebo počítačové učebny, ale také na nákup pozemku, aby mohli svým zaměstnancům nabídnout dostupné bydlení. Farma přitom prodá pouze 10 % svých růží za podmínek Fairtrade, poptávka po fairtradových květinách totiž zatím není dostatečná. Což je škoda: představte si, co všechno by tu dokázali, kdyby prodali s fairtradovým příplatkem mnohem více svých růží!

Nebýt závislý jen na kávě

Leckdo z nás v žertu tvrdí, že je na kávě závislý, a narážíme tím na nutkavou potřebu dát si denně aspoň jedno (dvě, tři...) kafe. Závislost na kávě ale může mít i jinou podobu – to když jsou celé rodiny pěstitelů kávovníků odkázány jen na příjmy z prodeje kávy. Taková závislost je

velmi nebezpečná, což si dobře uvědomuje i Fairtrade. Proto trvale podporuje pěstitele v tom, aby diverzifikovali svou produkci – zkrátka aby nepěstovali jen jednu komoditu, ale měli více zdrojů příjmů pro případ, že se odbyt nebo ceny (například kávy) dočasně zhorší.

Několik moc pěkných příkladů takového přístupu jsme viděli na poslední zastávce naší cesty po Keni, v kávovém družstvu Kaliluni Farmers Cooperative Society v oblasti Machakos. Měli jsme třeba možnost mluvit i s jedním z nejstarších družstevníků, Josephem Matingi Mbithim, kterého jsme zastihli na jeho kávové plantáži i přes úctyhodný věk 84 let. (Jak jsme se však dozvěděli, má ještě staršího bratra, který stejně jako on stále pěstuje kávu.) Na dotaz, kolik hodin denně pracuje na své kávové plantáži, prohlásil, že od rána do večera s přestávkou na oběd a – samozřejmě na kávu. Vzhledem k tomu, že výkyvy počasí způsobené změnou klimatu mají často negativní vliv na úrodu, Joseph vedle pěstování 600 kávovníků chová 3 krávy na mléko a včelař, a to tradičním keňským způsobem – včelstva chová v dřevěných úlech zavěšených na větších stromů. Kromě toho družstvo nedávno jemu a dalším 400 členům pořídilo z fairtradového příplatku každému 10 slepic, které nám Joseph a jeho žena také ukázali.

Vidět na vlastní oči dopady Fairtrade na každodenní život lidí v Keni, moci s nimi osobně hovořit a vyslechnout jejich životní příběhy, ale i každodenní radosti a starosti, bylo hodně přínosné i pro nás z Fairtrade Česko a Slovensko, kdo systém Fairtrade známe a roky ho podporujeme. Pro novináře, novinářky a studenty, kteří s námi na press trip vyrazili, byla taková zkušenost nepochybně mnohem plastičtější a přesvědčivější než jakýkoliv teoretický výklad. A to byl hlavní smysl naší cesty. Díky výstupům, které se po našem návratu v českých médiích objevily, se s realitou keňských fairtradových farmářů mohli alespoň zprostředkovaně seznámit také čtenáři a posluchači u nás doma. Pokud jste je nezaznamenali, najdete některé z nich na našem webu v sekci Média/Fairtrade v médiích.

Joseph Matingi Mbithi na své kávové plantáži, za ním jeden z tradičních včelích úlů

Překvapilo mě, jak Fairtrade pomáhá farmářům

Jednou z účastnic novinářské cesty za fairtradovými pěstiteli a pěstitelkami v Keni byla i Johana Bázlerová, která v roce 2020 založila instagramový profil „Jsem v obraze“. Ten kombinuje digitální tvorbu s prvky reportážní žurnalistiky a Johana jeho prostřednictvím informuje své vrstevníky o aktuálním dění. Během dvou let profil získal přes 170 tisíc sledujících a stal se zdrojem informací pro mnoho uživatelů napříč věkovými skupinami. Po návratu z Keni jsme Johaně položili pár otázek.

Jakým způsobem zapadá Fairtrade do konceptu „Jsem v obraze“?

V rámci svého projektu „Jsem v obraze“ se zabývám aktuálními tématy, mezi kterými nechybí ani klimatická změna, udržitelnost a rovnost. Zdálo se mi logické zapojit Fairtrade do obsahu mého projektu, jelikož se tato témata prolínají a doplňují. Věřím, že podporou fair trade můžeme společně přispět ke zlepšení životů těch, kdo jsou nejvíce ohroženi klimatickými změnami, a současně pomoci k dosažení udržitelnosti a spravedlnosti.

Co pro tebe bylo během cesty za keňskými pěstiteli největším překvapením? Co nejzajímavějšího ses dozvěděla nebo zažila?

Nejvíce mě zaujala spolupráce mezi Fairtrade a jednotlivými farmářskými komunitami v Keni. Do té doby jsem si nedokázala plně představit, jak podpora v praxi

vypadá a jakými pozitivními dopady může být pro farmáře prospěšná. Překvapilo mě, jak Fairtrade pomáhá farmářům získat stabilní prodejní ceny, které jim umožňují plánovat do budoucna a investovat do své farmy. Rovněž jsem nevěděla, že certifikace Fairtrade zahrnuje také podporu v oblasti sociální spravedlnosti, díky

čemuž mohou farmáři zlepšit své zemědělské praktiky a zlepšit tak své životní podmínky.

Má tvoje cesta za pěstiteli v tvém případě nějaký konkrétní dopad – na tvoje chování, uvážování apod.?

Rozhodně. Na produktech v obchodech jsem známku FAIRTRADE vyhledávala už dřív, ale myslím si, že teď jsem mnohem důslednější. Možnost vidět práci organizace osobně mi určitě pomohla lépe pochopit celý proces spolupráce mezi pěstiteli a Fairtrade. Když je možnost, snažím se volit možnost koupi produktu s touto certifikací.

Johana Bázlerová

MALÁ ZNÁMKA, ALE DĚLÁ VELKÉ VĚCI

Přínosy certifikace Fairtrade pro pěstitele a pěstitelky v zemích Afriky, Asie a Latinské Ameriky přibližuje od loňského roku dlouhodobá kampaň Fairtrade Česko a Slovensko nazvaná „FAIRTRADE. Malá známka, ale dělá velké věci.“

„Kampaní chceme v první řadě přitáhnout pozornost ke známce FAIRTRADE a zvýšit její spontánní i dovozenou znalost. Chceme ale také, aby si kupující uvědomili, co známka znamená a co za ní stojí. A díky tomu pak ocenili aktivním zájmem, vyhledáním informací či nákupem produktů nejen snažení systému Fairtrade, ale i daného výrobce či obchodníka, který fairtradové produkty nabízí,“ popisuje Lubomír Kadaně,

výkonný ředitel Fairtrade Česko a Slovensko.

„Kampaní chceme zdůraznit důležitost známky FAIRTRADE navzdory tomu, že je na produktech většinou poměrně malá. Právě kontrast její malé velikosti a velikosti jejího přínosu jsme promítli do hlavního sloganu kampaně. Podobný kontrast pak využíváme i v copywritingu u jednotlivých komodit. Proto černá káva a světlá budoucnost, hořká

čokoláda a sladký pocit, křivý banán, rovná cena a více krásy, méně uhlíku u fairtradových růží,“ prozrazuje Tadeáš Novák z agentury Konektor, kde vznikla kreativita kampaně a grafický návrh.

Pokud se i vy zajímáte o udržitelnou spotřebu, chcete se zapojit do podpory Fairtrade a spolu s námi „dělat velké věci“, sledujte nás na sociálních sítích a přihlaste se k odběru našeho newsletteru.

Fairtrade nevnímáme jen jako certifikát, ale jako způsob života

Tak v našem rozhovoru přibližuje Kateřina Mállová z oddělení Nákupu rozhodnutí obchodního řetězce Kaufland zařadit do sortimentu květiny s certifikací Fairtrade.

Kateřina Mállová z oddělení Nákupu obchodního řetězce Kaufland

Co bylo impulzem pro to, aby Kaufland začal nabízet fairtradové květiny?

V rámci celého koncernu Kaufland to byla sociální zodpovědnost a důraz na ekologii. Jsme rádi, že můžeme být součástí skupiny obchodníků, kteří podporují dodržování lidských práv a zároveň pomáhají chránit životní prostředí.

Jaká byla odezva zákazníků?

Naši zákazníci reagovali na nabídku fairtradových kytic velice pozitivně. V roce 2020 jsme poprvé zařadili do sortimentu jednodruhé růže, v dalším roce jsme přidali ještě druhou, mixovanou kyticí růží, karafiátů a dalších fairtradových květin. Důkazem úspěšného etablování fairtradových květin na náš trh je

to, že tyto květiny nabízíme celoročně na našich prodejnách.

Provází toto vaše rozhodnutí i nějaká komunikace týkající se Fairtrade zaměřená na zákazníky?

Během roku věnujeme prostor v našem letáku pro prezentaci fairtradových květin včetně uvedení informací, co vlastně známka FAIRTRADE znamená, abychom širší osvětu mezi naše zákazníky. V mixované kyticí máme dále cedulku s informacemi o fairtradovém pěstování a s odkazem na české webové stránky.

Jaké další fairtradové zboží Kaufland nabízí? A co dalšího děláte

v oblasti podpory udržitelnosti?

Naše společnost se k těmto produktům staví pozitivně, tak jako ke všem certifikovaným produktům, které dokládají „spravedlivou cenu a důstojné pracovní podmínky“. Fairtrade nevnímáme jen jako certifikát, ale jako způsob života, který sami žijeme – pracovní oblečení našich zaměstnanců je vyrobeno z fairtradové bavlny. Naším zákazníkům nabízíme více než 100 fairtradových produktů, mezi které patří především čokoládové, kávové a kakaové produkty, banány a právě i květiny. Neustále rozšiřujeme sortiment s produkty s přidanou hodnotou. Například naše privátní značka K-take it veggie představuje veganské výrobky, které jsou klimaticky neutrální. Nechybí nabídka BIO produktů, nejvíce jich najdete pod naší značkou K-BIO.

FAIRTRADOVÉ KVĚTINY ŘEČÍ FAKT A ČÍSEL

První fairtradová květina byla prodána v roce **2001** ve Švýcarsku.

97 % všech fairtradových květin pochází z východní Afriky. Dalšími pěstitelskými zeměmi jsou Ekvádor, El Salvador, Kostarika a Srí Lanka.

Na světě existuje aktuálně **76** certifikovaných fairtradových farem, na kterých pracuje přes **71 tisíc** lidí.

Tyto farmy v roce 2021 získaly na fairtradovém příplatku celkem **8,5 milionů eur**. Peníze byly využity na vzdělávání, bydlení, mikropůjčky, opravy škol, budování zdravotnických zařízení, dopravní infrastruktury apod.

Fairtradový příplatek, který dovozce zaplatí navíc, činí **deset procent** z vývozní ceny a je určen přímo zaměstnancům. O využití těchto peněz rozhoduje jimi volený výbor.

V roce 2021 se prodalo ve světě přes **5,2 miliardy** fairtradových květin (hlavně v Německu, Velké Británii a ve Švýcarsku). Jde o významný meziroční **nárůst o 21 %**. K dispozici jsou především řezané růže, ale v evropské nabídce jsou také lilie, karafiáty nebo další květiny.

V roce 2021 se v Česku prodalo celkem **3 182 000 kusů** řezaných fairtradových květin. Fairtradový příplatek, který díky těmto prodejm získali pěstitelé květin, činil **677 000 Kč**.

NIŽŠÍ UHLÍKOVÁ STOPA I SPOTŘEBA VODY

Častou výtkou vůči africkým květinám je to, že se k nám musejí dovézt letcky, což je neekologické. Ze studie společnosti Treeze z roku 2019 ale vyplývá, že uhlíková stopa fairtradových květin vypěstovaných v Keni je i přes leteckou dopravu do Evropy stále nižší než u těch vypěstovaných v Holandsku. Tam se totiž květiny pěstují ve vyhříváných sklenících, proto je produkce skleníkových plynů 5,5krát vyšší a spotřeba energie 6,5krát vyšší než na fairtradových farmách v Keni. Organická holandská farma má o 35 % nižší spotřebu energie než konvenční farma tamtéž, stále je ale vyšší než spotřeba energie na keňské farmě. Samozřejmě nejlepším řešením je stále nákup květin z lokálních zdrojů. Pokud však chcete pořídit reza-

nou květinu v době, kdy je u nás vegetační klid, pak je fairtradová květina určitě dobrou volbou i navzdory tomu, že musela být do Evropy dopravena letcky.

Uhlíková stopa není jedinou environmentální otázkou spojenou s květinovými fairtradovými farmami. Některé farmy používají k zavlažování zachycenou dešťovou vodu, jiné využívají mokřady a za pomoci série pečlivě navržených nádrží v nich čistí vodu odtékající ze skleníků. Tím nejen dochází k čištění vody a zabraňuje se jejímu znečištění, ale navíc zde dochází k cyklickému procesu, kdy je voda opakovaně používána k zalévání rostlin.